

Ørken, pyramider og jord.

Artikkel til boken "Kjærlighet til jorden"

Av Ragnhild Nilsen

«Only those who risk to go too far, can possibly find out how far they can go».
T.S. Elliot.

DET HELE STARTET MED EN DRØM i en kaffebar. I det drømmen sluttet, våknet jeg. Jeg ble liggende helt stille, nesten uten å puste. Jeg lente meg mot sengens harde hodegjerde av tre, gjespet, tittet rundt i rommet og forsøkte å finne meg selv. Gjesterommet var hyggelig, passe for seg gjort, trivelig og trygt. I det ene hjørnet sto et skrivebord, også det av enkelt treverk. I det andre en pinnestol. Gjennom det åpne vinduet med myggnetting for, kunne jeg høre en enkel motorsykkel støy - godt dempet av rautingen fra noen kyr på Sekem, denne gården hvor jeg befant meg, rundt en times kjøretur fra Kairo i Egypt.

- Velkommen, sa Abdulah da han tok i mot meg kvelden i forveien. -Vi har ventet på deg.

Drømmen kom tilbake et lite sekund. Og med drømmen dette herlige øyeblikket av lettelse da jeg lot meg synke mot den ukjente mannen i baren. Jeg kjente at han var solid og at han sto der for min skyld. Han ville ha meg. Han hadde ventet på meg og ikke bare på hvem som helst. Det var absurd selvsagt. Hvem venter bare på ett menneske lenger? Og så i en kaffebar?

Jeg tenkte på Michael, ektemannen min, han forelsket du deg i en kaffebar, hørte jeg meg selv si mens jeg strenet ut på gulvet og inn i dusjen. Den gangen lot du deg rive med., du lot deg falle – mot ham. Kanskje du ønsker at det skal skje igjen? En aldri så liten forelskelse i en ny mann. Jeg skrudde på dusjen, hev etter pusten i det kalde vannet, det varme strålen virket ikke. Nei, tenkte jeg. Ikke den type forelskelse. Det har du hatt ofte

nok og jakten på flere menn er ikke det du skal bruke tiden på fremover. Foren deg heller med mannen i deg. Det handler denne hete drømmen om og det trenger du om du skal makte å realisere din egen visjon: Global økologisk handel som vei til fred.

Jeg tørket kroppen med det myke, hvite badehåndkleet jeg selv hadde tatt initiativ til å lage, verdens første biodynamiske og etisk sertifiserte håndkle, ren som ren samvittighet. Jeg kjente at munnen kruset seg til et smil i det jeg takket den norske hotellmannen Stordalen for at han ikke grep sjansen til å sette denne verdensrekord, men lot meg gjøre det. Den skrytepaven, hørte jeg meg selv si, så bra at han ved sin manglende vilje til å endre bomullsindustrien da jeg spurte ham, tvang meg til å ta opp lån på huset mitt og gjøre det jeg aldri noensinne trodde jeg skulle få til: forene meg med Sekems ambisjoner om å få egyptiske bønder til å slutte å sprøyte markene sine med giftgasser og gjenerobre gammel kunnskap, få dem til å danne samvirkelag og fellesskap nedover Nildeltaen og gjenerobre sin verdighet og tro på felles verdier. Kanskje Stordalen har kommet på andre tanker nå? Både hotellnæringen, spa-anlegg og vaskeriene kan gjøre mye mer for jorden ved å endre en «skitten» tekstilindustri, men gidder de?

Jeg spurtet ned i frokostsalen. Den pågående revolusjonen i gatene, gjør det uttrykt å komme til Egypt. De av oss som har trosset UDs anbefalinger om ikke å dra, gjør det utifra en dyp indre trang om å skape noe stort og vakkert midt oppi det som er vanskelig. Det som skal skje i dag er å legge ned grunnsteinen til den arabiske verdens første universitet for bærekraftig utvikling. Heliopolis Universitet. Året er 2012.

Ibrahim Abouleish ønsker meg god morgen med kyss på høyre og venstre kinn. Han tar meg faderlig i hånden og geleider meg bort til bordet hvor et par gjester fra Tyskland og Østerrike sitter. Vi hilser. Rundt frokostbordet til Ibrahim er det så lenge jeg kan huske mange mennesker: Her spiser ledere sammen med arbeidere, her samtaler en ung student med

en eldre professor, her ler en svart, afrikansk og muslimsk mann mot en hvit, kristen og europeisk kvinne . Her er ikke tid for konflikter, her arbeides det målrettet mot en felles visjon: å bygge biodynamisk business og bistand hånd i hånd.

Jeg betrakter Ibrahim, grunnleggeren av Sekem, der jeg sitter og tar for meg av deilige frukter, honning og oliven fra den første hovedgården han anla for over tretti år siden da han solgte alt han eide i Europa og dro ut i ødemarken sammen med sin familie for vise verden at det går an å skape biodynamisk liv utav sand og stein. Han ser fortsatt ung ut, selv om han nærmer seg 80 år. Ibrahim er ivrig deltakende i samtalen rundt bordet. Han får den han snakker med til å føle seg løftet, nikker, viser interesse. Hvordan orker han å holde på? Hvor henter han energien ifra?

TUKUME. 1990.

Jeg fornemmer et lignende bilde fra et annet frokostbord, som tar meg 22 år tilbake i tid. Året var 1990. Den gangen befant jeg meg ikke i Egypt, men i Peru. Forskeren Thor Heyerdal ønsket å grave ut de gamle pyramidene i Tukume. På det tidspunktet satt jeg i rådet til Strømmestiftelsen i Kristiansand, og en ettermiddag rett før et møte jeg skulle ha med styreformann Terje Mikalsen omkring en pressemelding vi ville lage knyttet til vår pioner satsing på mikrofinans som en vei ut av fattigdom, tikket det inn en fax fra Thor Heyerdal til vårt kontor. I faxen spurte han om vi kunne tenke oss å bidra med å gi skolegang til barna i Tukume og om vi tilfeldigvis kjente til en lyshåret kvinne som kunne noe om fasilitering av grupper. Terje så på meg og blunket;

- Det blir nok du av oss som bør dra. Jeg er vel mer gråhåret mann enn lyshåret kvinne.

Jeg dro. Reisen var lang. Mellomlanding i Lima, før videre avreise til denne rare byen som skjuler hemmeligheter fra Inkaenes rike. Ingen av

passasjerene hadde skikkelige billetter til flyet, så vi stormet som ville ut på flyplassen i Lima og trengte oss om bord i det flyet de sa skulle ta oss nordover. Flyvertinnen sto nysminket, på noen ekstremt høye heler og røykte en sigarett da vi entret flyet. Jeg følte meg temmelig liten og utrygg. Hva har du gitt deg ut på? spurte jeg meg selv.

Vi landet fem timer forsinket. Stor var min overraskelse over at Thor Heyerdal personlig tok i mot meg, og det hjertelig, som om vi skulle ha kjent hverandre lenge. Hadde han virkelig ventet på flyplassen i alle disse timer for å ta imot meg?

- Det er ikke så ofte at jeg får besøk av en landskvinne, sa han da jeg spurte. - Får jeg by deg på et måltid mat?

Sammen med en sjåfør kjørte vi ut i mørket til en taverna. – Det er godt å samtale rundt et måltid og med vin i glasset, sa han. – Sove kan du gjøre etterpå!

Humøret hans var det ikke noe å si på. Fortellergleden. Den målrettede iveren : - Kvinnene nekter mennene her å grave. De sier det bor onde ånder i pyramidene. Og at det vil gå ut over barna om mennene lar seg forlede av et internasjonalt team av forskere og arkeologer. Du må snakke med dem, få dem til å fortelle deg hva det er de vil ha.

- Jammen om de tror på gamle forbannelser som vil gå i oppfyllelse når pyramidene skal graves ut, hva kan jeg gjøre med det?
- Du er lyshåret og ung.
- Og så?
- De gamle fortellingene her sier at når den lyshårede unge kvinnen kommer fra nord, vil hun tilintetgjøre forbannelsen. Det er bare å ta en tur innom heksedoktoren her. Han vil bekrefte det. Men først må du snakke med presten.

Jeg husker jeg følte meg temmelig svimeslått, jetlagged og undrende: Er det jeg hører virkelig? Sitter jeg sammen med en av Norges største eventyrere gjennom tidene og han ber meg tilintetgjøre en forbannelse i Peru!?

Vi kjørte til Casa Kon-Tiki, det lille præriehuset som Thor hadde satt opp ikke så langt fra pyramidene. Han fortalte meg at den første tiden han kom sov han i en campingvogn.

- Jeg kan selv ikke tro at det fortsatt finnes steder som dette, sa han, - som skjuler denne type arkeologiske hemmeligheter.

Vi entret et vakkert, lite hus, hans casa, veldig sjarmerende med et par gamle kunstgjenstander som mytisk dekor. En mørkhåret kvinne smilte vennlig mot meg og ledet meg opp i annen etasje, til rommet hvor jeg skulle bo. Jeg sovnet inntil den mørke stillheten, fortumlet og mett.

Morgenen etter vekket en hane meg med sin sang og da jeg tittet ut av vinduet, så jeg Thor Heyerdal komme ridende fra markene på en brun, vakker hest. Jeg vinket. Han hilste og steg elegant ned av hesten, for så å binde den til en påle.

- Det er frokost, ropte han. – Egg og bacon?

Thor satt øverst ved bordet. Han hadde en liten klokke som han ringte i når han ønsket at kokka skulle komme med mer mat. Atmosfæren var vennlig. Til frokosten var ordføreren i byen spesielt invitert samt et par gravere og deres kvinner i tillegg til tolken. Kanskje det var da jeg skjønnte at en av mine viktigste oppgaver i livet er å være til stede i øyeblikket og flyte med det som kommer?

En av kvinnene spurte om å få ta på håret mitt. Jeg nikket. Hun bøyde seg frem og kysset meg på pannen. Så strøk hun meg mange ganger over håret mens hun nynnet en rar melodi. Hun sa noe til tolken:

- Har du barn?
- En liten gutt, svarte jeg.

Hun nikket igjen flere ganger.

- Jeg har fem barn, sa hun og satte seg smilende tilbake til mannen sin. Den andre kvinnen gjorde det samme. Kysset meg på pannen, strøk på håret og nynnet. Hun hadde tre barn.

- Du er en god kvinne, sa hun. - Vil du besøke oss?

Jeg så bort på Thor Heyerdal som nikket oppmuntrende til meg. Jeg takket ja.

Et par timer senere, trådde jeg inn i det vesle huset til kvinnen. Hun var bonde. En del av hønene hennes trippet rundt oss. Huset hadde tre rom, en enkel stue med en vedovn til å koke mat på, to soverom. Hun ba meg sette meg på en stol, eller det var vel mer en trekrakk, og den sto midt i stuen. Flere kvinner kom til. Så satt jeg der smilende i rommet på krakken mens de berørte meg, som om de ikke helt trodde på det de så. Flere av barna tittet nysgjerrig innom, for så å forsvinne igjen med latter. En liten jente med store øyne og langt svart hår, tok hånden min. Så sa hun på engelsk:

- Welcome.

Kvinnene kjatret i vei. Jeg forsto ikke mye av hva de snakket om siden de talte sin spanske dialekt. Tolken måtte sitte i døråpningen. Han var mann og det var tydelig at han ikke fikk komme inn der hvor jeg satt.

Kvinnen som bodde i hytten, brygget noe slags te på ovnen. Så ga hun meg å drikke. Jeg forsøkte å få ned den seige massen av te og smør før jeg sendte koppen videre. Smørteen gikk på omgang til alle kvinnene som satte seg i ring på jordgulvet rundt meg. Noen hadde vakre klær på seg. Tydelig pyntet for anledningen. Den ene kvinnen tok ordet.

- Våre barn trenger å gå på skole, sa hun. - Vi trenger rent vann og kloakk. Politikere gir oss løfter, men de gjør ingenting.

Vannledningene er ødelagt. Det er mye sykdom her nå. Ingen lærere for barna. Ingen skole.

Jeg lyttet. Forsto langsomt at de onde åndene kunne mildnes med skolegang til barna. Og at det fantes gamle vannledninger tildekket av sand som herr doktore (det var slik de omtalte Thor) måtte grave ut først, før pyramidene. Da ville det ikke bli noen pest i landsbyen.

Kroppen verket av å sitte på krakken. Jeg kunne knapt puste i varmen og røyken i den lille hytta. Jeg var redd for å besvime, så jeg kysset den vesle jenta som holdt meg i hånden og reiste meg langsomt. Sjanglet ut døra.

Lyset utenfor var sterkt. Barna kom løpende mot meg. Tolken ba meg tre inn i en ventende bil sammen med to av kvinnene. Vi skulle til presten og høre om hvordan han kunne bidra til å drive ut onde ånder.

Rommet vi ble vist inn var i et anneks til kirken på torvet. Det var kjølig. Et lite kors på den hvite veggen, ellers ingen bilder. Pinnestoler i sirkel på gulvet. Etter hvert kom flere mennesker, for det meste alvorlige menn med store never. De var nok vant med å grave. De så ned i gulvet før de satte seg på pinnestolene. Ordføreren kom sammen med Thor Heyerdal. Han var kledd i sin lyse kakydress.

Presten viste seg å være en eldre munk. Han håndhilste på alle i rommet og ba oss forsyne oss med te. De to kvinnene jeg hadde kommet sammen med, satte seg på hver side av meg, som om de ville beskytte en trofe. Vi drakk te. Mennene snakket. Vi kvinner lyttet. Jeg forsto lite. Tolken var tydelig trøtt og en ny tolk var ikke å oppdrive. Thor forsøkte seg på et slags italiensk-spansk og det likte mennene. For nå gikk diskusjonen høylytt. Flere veivet med armene, men kvinnene satt stive og stirret ut i luften. Jeg fulgte en innskytelse. Jeg grep tak i den ene kvinnens hånd og med min andre viste jeg tegn til at vi kvinner ville si noe. Det ble stille. Jeg så på begge kvinnene før jeg fokuserte på ordføreren og sa langsomt og med tolk:

- Vi kvinner har 3 spørsmål til dere menn som vi gjerne vil få stille nå. Er det ok?

Mennene nikket.

- Det første spørsmålet er: Kan ordføreren garantere våre barn skole? Det andre spørsmålet er: Kan herr doktore ta på seg ansvaret for å grave ut de gamle vannledningene så vi igjen får rent vann? Og for det tredje: Kan presten drive ut de onde åndene sammen med heksedoktoren?
- Dere trenger ikke svare på spørsmålene i dag, sa jeg, - men de må bli besvart innen en uke.

Dermed reiste jeg meg opp, begge kvinnene gjorde det samme, som i et byks. De tok meg i hver sin arm som om de ville bære meg, og sammen gikk vi ut av det lille rommet før vi skrådde over plassen og inn i kirken. Der tok vi opp hvert vårt lys, korset oss og ba en stille bønn før hver av oss satte lyset i bønnestaken og smilte mot hverandre. Jeg la merke til at den ene kvinnen hadde mistet en fortann.

Dette skulle vise seg å være en herlig begynnelse på tre intense samtaleuker i byen Tukume. Presten og jeg fant raskt tonen. Han viste seg å være en meget klok og velutdannet mann som også kunne snakke engelsk, noe som gjorde det lettere for meg. Sammen fikk vi de neste dagene tale med mange i landsbyen. Vi forsto at det å lage en felles visjon for Tukumes fremtid måtte til og at nå var tiden inne. Thor Heyerdal hadde sin visjon om å lage et museum og forske på pyramidene. Graverne ønsket penger for jobben og muligheter til et godt liv. Bøndene ville ha rennende vann til åkrer og enger. Kvinnene ville sikre sine barn en god skolegang og helse. Politiet ville ha ro og orden og var bekymret for disse internasjonale arkeologenes hensikter. Var de egentlig forkledde gravrøvere? Ordføreren ville gjerne gjøre alle til lags, men hadde ingen penger. Kunne kanskje Strømmestiftelsen bidra med penger til skole og helsegang? Her var mange behov, men ennå intet ønske om å bidra sammen for en felles Tukume visjon og så skritt for skritt la visjonen finne sine former, sine mål og sine tidslinjer.

Det skulle vise seg å bli min oppgave å fasilitere frem denne visjonen og bruke gode spørsmål for å komme fra visjon, til plan og tiltak. Nærmere femti mennesker samlet seg etterhvert i kirken for å lage en felles visjon for Tukume. Vi tegnet. Vi skrev. Vi sang. Vi drømte. Barna kom til etterhvert og laget sine tegninger. De var yre og opprømt over så mange farger på tegnestiftene jeg hadde hatt med meg fra Norge. Mennene kviet seg for både å tegne og male, men de nikket til tegningene som fant sin form av grønne åkrer og enger, smilende mennesker som holder hender og pyramider som bidrar til kunnskap og historie. En av mennene sa da visjonen hang som en fane utenfor kirken: - Før trodde jeg at jeg var en simpel graver, nå vet jeg at jeg stammer fra pyramidebyggere.

Morgen og kveld tilbrakte jeg i intense samtaler med Thor Heyerdal i Casa Kon-Tiki, av og til alene, av og til sammen med flere. Samtalene vi hadde inneholdt en god porsjon humor. Det virket som om han fikk energi av å fortelle om sine opplevelser. Jeg hadde en følelse av at denne mannen levde sine drømmer og stadig fornyet dem. Egoist? Mulig. Sær? Sikkert. Det jeg husker ham for er at han fikk meg til å føle meg verdig. At han løftet oss som var i hans nærhet. At han fikk oss til å tro på at vi kunne gjøre mer mulig.

- Jeg lurer på hvem av oss som er yngst, sa jeg.

Da lo han godt.

- Alder er hva du gjør den til, sa han. – Jeg har min tid på denne jorden. Jeg føler meg beskyttet på et vis. Synes du det er underlig?
- Nei, heller vakkert.
- Derfor har jeg sjeldent vært redd på mine reiser og aldri tatt vaksiner av samme grunn.

Av og til fant jeg ham sittende på en benk inntil sin Casa mens han tittet utover det slettepregede landskapet med pyramidene som et riss i bakgrunnen. I slike øyeblikk kunne han være stille, nedsunket i seg selv.

- Jeg er bekymret for jordens fremtid, sukket han. - Jeg har begynt på en ny bok nå som skal handle om min tid her i Tukume. Den har fått navnet: *Grønn var jorden på den syvende dag*. I den boken vil jeg ha inn et bilde av deg.

En kveld vi satt slik mens solen la sitt milde fargeslør over timene, spurte jeg ham:

- Har du noen gang tvilt på om du vil lykkes med dine prosjekter?
- Tvilen er der ofte, sa han. -Som en inspirator.
- Hvordan?
- Den inspirer meg til grundig forarbeid.
- Men om du har gjort grundig forarbeid og ting ikke går som du har planlagt, hva da?

Jeg husker han lo sin spesielle hjertelige, men litt hikstende latter før han lente seg tilbake på benken og sa:

- Det skjer jo hele tiden.
- ?
- Det er halve moroa å løse problemene underveis.

Samtalene med landsbyfolket fortsatte i og utenfor kirken. Det var kommet til forhandlinger ledet av ordføreren, Thor og presten knyttet til spørsmålene: Hvem gjør hva og når? Generalsekretæren fra Strømmestiftelsen kom tilreisende fra Norge for å kvalitetssikre den donasjonen som vi tenkte å gi og det utviklingsarbeidet som skulle foregå innen helse, vann og kloakk i området. Ordføreren var tydelig lettet da kontraktene kunne underskrives med diverse garantier. Og kvinnene satt i gang med å forberede den store festen.

- Fiesta! Det er viktig!

Presten og heksedoktoren var blitt enige om å velsigne de gamle pyramidene på hver sin måte for å sikre at de onde åndene ikke fikk tilgang til den nye tid. Skjønnhetsdronningen var kommet til byen for å danse med

ordføreren og herr doktore. Sammen marsjerte vi alle i tog gjennom noen få støvete gater mens vi ropte og sang og feiret at vi nå hadde mye å glede oss over og å glede oss til.

- Kunne du tenke deg å joike?

Selvsagt kunne jeg tenke meg å joike denne urgamle kraften som kommer innenifra, som ikke er en sang om noe nødvendigvis, men som er selve sangen, urllyden, energien i tonen som overføres fra den som synger til det eller den som besynges.

Kairo 2012

Og slik er det også denne morgenen på Sekem. Vi besynger hverandre. Vi feirer at Universitetet Heliopolis er unnfanget. Jeg gjenkjenner den samme gleden over å ha vært med på å bidra til å gjøre en visjon virkelighetsnær, få den ned i sand og jord, som den gangen i Tukume.

Ibrahim Abouleish så allerede visjonen da han som ung gutt rømte fra Egypt i 1956 for å ta utdanning i Østerrike og skrev til sin far: «Jeg skal komme tilbake til Egypt en dag og skape frodig jord, bygge veier og skoler og et universitet hvor folk kan ta utdanning og lære å tenke kloke tanker.»

Etter frokosten på gården, blir vi som er grunnleggere av universitetet fraktet i buss ned til området litt utenfor Kairo, hvor Heliopolis Universitet skal bygges. Et par av husene står allerede ferdig, som hvite fyrlys i det ellers karrige området. De ble bygget i skjul under påskudd om at Sekem trengte større lagerplass til sin bomull og sine urter. Ibrahim hadde blitt avvist i årevis av myndighetene i hans ønske om å bygge universitetet, ene og alene fordi han nektet å betale svarte penger. Jeg spurte ham:

- Hva gjør du for ikke å gi opp? Hvor henter du kreftene fra?
- Jeg ber og arbeider, sa han. - Jeg er en del av en større plan. Om Allah ikke kan gjøre mine veier rette, hvem kan gjøre det? Jeg stoler fullt og fast på Allahs timing.

Og timingene kom. Et år etter at revolusjonen braket løs i 2011 og ungdommene strømte ut i Kairos gater, åpnet det seg et lite vindu for Ibrahim. Plutselig og uten forklaring, lå tillatelsen skriftlig på bordet. Et universitet for bærekraftig utvikling, hva er det? Myndigheter og politikere klødde seg i hodet. Men da de skjønnte at det her skulle utdannes både ingeniører, farmasøyter og forretningsmenn og kvinner, ble de beroliget og ga sin tillatelse.

Jeg traff Ibrahim Abouleish første gangen i 2006, i Kairo. Jeg ville vite mer om hvordan Sekem hadde blitt en av de fremste biodynamiske bondegårdene i verden, og han ville vite hvordan jeg som forfatter var blitt interessert i å endre tekstilindustriens bruk av giftgasser. Vi skjønnte fort at vi trivdes i hverandres selskap. Han sa til meg: - I den siste tiden har jeg ofte følt meg trøtt. Dine gode spørsmål får meg til å forstå mer av hva jeg holder på med og slik finner jeg håpet igjen.

Vi har i løpet av årene siden den gang brukt mye tid på «walk and talk». Han og jeg har ruslet rundt på de fire biodynamiske gårdene i ørkenen som Sekem driver frem til frodighet og bærekraft. Ibrahim hilser på alle arbeiderne, gir noen få råd der, sjekker noen praktiske detaljer der. Og midt oppi alt, vandrer han og jeg i en intens dialog. Jeg stiller ham spørsmål og han reflekterer.

I arbeidet mitt med hans selvbiografi: *Sekem- en veiviser for det nye Egypt*, ble mange av detaljene lagt under denne daglige dialogen, noen ganger ruslet vi sammen før frokost til og med. Her er lite utdrag fra en av våre samtaler:

- Hva er nøkkelen til at en biodynamiske gård kan bli en suksess?
- At gården behandles som en levende organisme, som et vesen i seg selv.
- Hva mener du?

- En fruktbar jord er avhengig av velfungerende livsprosesser- ikke en bestemt mengde kjemi og tilførsel av kunstgjødsel.

Ibrahim nærmest spyttet det ut.

- Det er mennesket som må ydmyke seg og bli en del av gårdsorganismen. Og dyra hører med. Hva er et biodynamisk gårdsbruk uten kyr? Vi er gjensidig avhengig av hverandre. Humusinnholdet, jordfruktbarheten og kvaliteten på maten som oppstår, er helt avhengig av husdyrene. Sekem har måttet lære bøndene langsmed Nilen å lage kompost. De hadde glemt denne kunnskapen i iveren etter å sprøyte seg selv og jorden med gift.

Vi stoppet et øyeblikk ved de hvite dueslagene og lot blikket hvile ved de frodige rekkene av vakre kamille blomster som løftet sine stolte gule hoder og hvite strålekranser mot himmelen. Den søtlige lukten fikk oss til å smile.

- Ah, vi mennesker tror vi kan definere alt inn i excel-ark. Å dyrke etter månens sykluser og planetenes posisjoner, var kjent for de gamle faraoer, men ikke i dag. Sekem forbinder fortiden med nåtiden og resultatene taler for seg. Vi har større og bedre avlinger enn konvensjonelle bønder.
- Hverdagens magi, sa jeg.

Ibrahim nikket.

- Det biodynamiske gjør det mulig for oss å tenke dypere om våre erfaringer og slik trekkes ånden og sjelen inn i arbeidet med gården.
Syng for meg!

Og så sang jeg med frimodig hjerte for denne gamle mannen - hentet utifra ørken, pyramider og jord, min lille nordiske barnesang - hentet utifra is, fjell og fjord: «Hvem kan seile foruten vind, hvem kan ro uten åre, hvem kan skilles fra vennen sin, uten å felle en tåre? Jeg kan seile

foruten vind, jeg kan ro uten åre, men ei skilles fra vennen min, uten å
felle en tåre.»